

21.03.2016

Національна доповідь «Політика інтеграції українського суспільства в контексті викликів та загроз подій на Донбасі»

16 березня 2016 р. на засіданні Президії Національної академії наук України була заслухана Національна доповідь «Політика інтеграції українського суспільства в контексті викликів та загроз подій на Донбасі» члена Президії НАН України, директора Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України академіка Е. Лібанової ([Національна академія наук України](#)).

Національна доповідь була підготовлена фахівцями Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України, Інституту соціології НАН України, Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса, Інституту економіки промисловості НАН України, Інституту економіки та прогнозування НАН України, Інституту економіко-правових досліджень НАН України та Інституту регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України.

В основу доповіді було покладено оцінку соціально-економічних втрат України внаслідок подій на Донбасі. Е. Лібанова зробила акцент на ризиках, загрозах та можливостях їх уникнення на шляху розвитку країни, нових можливостях та пріоритетах інтеграції українського суспільства, а також на складових елементах політики суспільної інтеграції України.

У доповіді науковець зазначила, що через велике соціально-психологічне напруження в суспільстві, а також через значний задіяний військовий контингент на Донбасі, істотних змін у ситуації на цій території можна очікувати лише у довгостроковій перспективі. За її словами, Україна за жодних умов не буде визнавати законність відторгнення своїх територій, однак перебіг подій не має зворотного напрямку і країна вже ніколи не буде такою, якою вона була раніше. За цих умов важливого значення набуває політика інтеграції, яка має включати не тільки формування української самосвідомості у мешканців Донецької та Луганської областей, формування їх культурної ідентичності, але і готовність до об'єднання з боку мешканців інших регіонів. Вчена також припустила, що каталізатором рівня суспільної інтеграції може стати істотне підвищення стандартів якості життя.

Внаслідок подій на Донбасі України понесла значні втрати. Через збройний конфлікт на Сході країни за її межі виїхали майже 1 млн осіб, підвищилась смертність населення, знизився рівень народжуваності, погіршилась якість життя громадян. Держава втратила великий промисловий регіон (який надав значну кількість робочих місць), частину поселенської мережі, а також транспортну інфраструктуру.

Е. Лібанова наголосила, що відповідальність за відновлення понесених збитків має бути розділена на три зони: зону відповідальності держави, яка має

опікуватися відновленням поселенської мережі, транспортної інфраструктури та вирішенням проблем внутрішньо переміщених осіб; зона відповідальності бізнесу, який має взяти на себе зобов'язання щодо відновлення виробничої інфраструктури та надати додаткові робочі місця; зона спільної відповідальності держави і бізнесу, яка полягає у спільному пошуку нових ринків збуту для товарів українського виробництва, а також у підвищенні соціальних стандартів життя українців.

Вчена зауважила, що кожна криза несе у собі нові потенційні можливості. Події на Донбасі створюють вагомі загрози соціально-економічному розвитку України, але одночасно відкривають можливості розбудови принципово нової країни із сучасною економікою та сформованим громадянським суспільством.

У обговоренні доповіді взяли участь президент НАН України академік Б. Патон, віце-президент НАН України, голова Секції суспільних і гуманітарних наук академік С. Пирожков, голова Північно-східного наукового центру НАН України та МОН України, голова ради директорів ДНУ «НТК «ІМК» НАН України» академік В. Семиноженко, директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України, голова Науково-видавничої ради НАН України академік Я. Яцків, член Президії НАН України академік В. Тацій, член Президії НАН України академік В. Геєць, академік-секретар Відділення фізики і астрономії НАН України академік В. Локтєв, радник Президії НАН України академік В. Бар'яхтар, радник Президії НАН України академік В. Гончарук, член-кореспондент НАН України О. Власюк та ін.

[ПЕРЕГЛЯНУТИ ПОВНИЙ ТЕКСТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДОПОВІДІ](#)
[ПЕРЕГЛЯНУТИ ПРЕЗЕНТАЦІЮ ДОПОВІДІ АКАДЕМІКА НАН](#)
[УКРАЇНИ Е.М. ЛІБАНОВОЇ](#)